Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

HU
L sorozat

2024/2787

2024.10.31.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/2787 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2024. július 23.)

az (EU) 2019/1009 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a talajtakaró fóliák 9. összetevő-kategóriába való felvétele tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az uniós termésnövelő anyagok forgalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, az 1069/2009/EK és az 1107/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2003/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/1009 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 42. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2019/1009 rendelet szabályokat állapít meg az uniós termésnövelő anyagok forgalmazására vonatkozóan. Az uniós termésnövelő anyagok csak az (EU) 2019/1009 rendelet II. mellékletében szereplő összetevő-kategóriák valamelyikébe tartozó anyagokat tartalmazhatnak. Az említett rendelet kötelezi a Bizottságot arra, hogy értékelje a talajtakaró fóliák biológiai lebonthatóságára vonatkozó kritériumokat azzal a céllal, hogy e talajtakaró fóliákat felvegyék a 9. összetevő-kategóriába tartozó összetevők közé. A Bizottság ezt az értékelést egy külső tanulmány (a továbbiakban: a tanulmány) ([2]) segítségével végezte el.

(2) A talajtakaró fóliákat a talaj fizikai vagy kémiai tulajdonságainak, szerkezetének vagy biológiai aktivitásának fenntartására, javítására vagy védelmére használják. Hozzájárulhatnak a víz talajban való megtartásához és a talaj hőmérsékletének növeléséhez, ami pozitív hatással van a növények fejlődésére. Mivel a talajtakaró fólia alkalmazása nem teszi lehetővé a gyomok növekedését, a növények már nem folytatnak versenyt a gyomokkal a napfényért és a tápanyagokért. Ezért a talajtakaró fóliák használata a műtrágyák hatékonyabb felhasználásához vezethet. A talajtakaró fóliák továbbá csökkentenék a gyomirtó szerek használatát is, hozzájárulva „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló közleményben meghatározott azon cél eléréséhez, hogy 2030-ig 50 %-kal csökkenjen a vegyi növényvédő szerek általános használata és az azokkal járó kockázat.

(3) A tanulmány kimutatta, hogy nemzeti termésnövelő anyagként biológiailag lebomló és biológiailag nem lebomló talajtakaró fóliák is jelen vannak a piacon. Megfelelő követelményeket kell megállapítani annak érdekében, hogy az (EU) 2019/1009 rendelet hatálya kiterjedjen a talajtakaró fóliák formájában lévő, biológiailag lebomló polimerekre. A biológiai lebomlást a talajban és a vízi környezetben egyaránt értékelni kell.

(4) A tanulmány egy, a polimerek biológiai lebomlási viselkedésének az előrejelzésére szolgáló eszközt dolgozott ki egy matematikai modell alkalmazásával, amely a vizsgálati körülmények közötti és az Unió különböző régióira jellemző természeti környezetben való biológiai lebonthatóság közötti összefüggést mutatja be. Következésképpen a tanulmány különböző tényezőket értékelt, például a talaj hőmérsékletét, a talaj pH-értékét, a talaj víztartalmát, a vízhőmérsékletet és a polimerek jellemzőihez kapcsolódó egyéb tényezőket (kémiai szerkezet, kristályosság, felület és vastagság). A tanulmány javaslatokat fogalmazott meg a talajtakaró fóliák talajban és vízben való biológiai lebonthatóságára vonatkozó kritériumokat illetően.

([1]) HL L 170., 2019.6.25., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj.

([2]) Study to assess biodegradability criteria for polymers used in EU fertilising products as coating agents or to increase water retention capacity or wettability and of mulch films (Tanulmány az uniós termésnövelő anyagokban bevonóanyagként, illetve a vízmegtartó képesség vagy nedvesíthetőség növelésére használt polimerek, valamint a talajtakaró fóliák biológiai lebonthatóságára vonatkozó kritériumok értékelésére) ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

(5) Ami a talajban való biológiai lebonthatóságra vonatkozó kritériumokat illeti, mivel a talajtakaró fóliák alkalmazásával nagy mennyiségű polimer kerül a talajba, azok biológiai lebomlását legfeljebb 24 hónapon belül bizonyítani kell. A vizsgálati időszak lerövidítése érdekében engedélyezni kell a gyorsított vizsgálati módszert. A tanulmány megfelelő korrelációt mutatott ki a valós körülmények és a 25 °C-nál magasabb hőmérsékletek között, amely a vizsgálati feltételek között használt hőmérséklet. Magasabb hőmérsékleten, például 37 °C-on vizsgálva, ami valós körülmények között a mikrobiológiai és a környezettől függő tényezők szempontjából még elfogadhatónak tekinthető, a biológiai lebomlás gyorsabban megy végbe. A tanulmány során kidolgozott talajeszköz eredményei azt mutatták, hogy a vizsgálati időszak bizonyos esetekben lerövidíthető. Ezért a 90 %-os végső lebomlást vagy mineralizációt igazoló alternatív lehetőségként be kell vezetni egy meghatározott feltételek melletti, 37 °C-on végzett gyorsított vizsgálatot.

(6) A vízi környezetre vonatkozó biológiai lebonthatósági kritériumoknak figyelembe kell venniük mind a talajtakaró fóliák funkcióját, mind a rendelkezésre álló vizsgálati módszereket. Ami funkciójukat illeti, a talajtakaró fóliákat a talaj fizikai vagy kémiai tulajdonságainak, szerkezetének vagy biológiai aktivitásának fenntartására, javítására vagy védelmére használják a talajon, általában 12 hónapig. Így a talajtakaró fóliákat úgy alakították ki, hogy lassan bomoljanak le, amikor különböző környezeti tényezőknek, különösen napfénynek és esőnek vannak kitéve. Az említett funkcionalitási időszak alatt elkerülhetetlenül bekövetkező biológiai lebomlást korlátozni kell, hogy a talajtakaró fóliák továbbra is betölthessék funkciójukat. Ami a vízben való biológiai lebonthatóságra vonatkozóan rendelkezésre álló vizsgálati módszereket illeti, azok 12 hónapig megbízható eredményeket adnak. Következésképpen a vízi környezetben való biológiai lebonthatóságra vonatkozó kritériumot a vizsgálati időszak alatt úgy kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye, hogy a talajtakaró fóliák betöltsék funkciójukat, ugyanakkor biztosítsa, hogy a vízi környezetben ne halmozódjanak fel polimerek. Feltételezhető, hogy a biológiai lebomlási folyamat a 12 hónapos vizsgálati időszakot követően is folytatódik, és a funkcionalitási időszakot követő 24 hónapon belül eléri a 90 %-ot. Annak ellenére, hogy a végleges lebomlást a meglévő vizsgálati módszerekkel nem lehet bizonyítani, ez egy biztonságos feltételezés, mivel az anyag már bizonyította biológiai lebonthatóságát, és továbbra is ugyanazoknak a környezeti tényezőknek lesz kitéve. Tekintettel ugyanakkor a vízi környezetben való biológiai lebomlásra vonatkozó vizsgálati módszerek kidolgozására és az innováció támogatására irányuló, folyamatban lévő munkára, az uniós harmonizációs szabályokat ki kell terjeszteni azokra a talajtakaró fóliákra is, amelyek esetében a talajra vonatkozóval azonos biológiai lebonthatósági kritériumok igazolhatók vízi környezetben.

(7) Valós körülmények között talajtakaró fóliákat kell helyezni a talajra. Ezeknek nem szabad a vízi környezetbe jutniuk. Bár a talajtakaró fóliák részeinek a vízi környezetbe jutását nem lehet teljesen kizárni, a vízi környezetre jelentett potenciális kockázatok korlátozottak, mivel az érintett polimerek csak akkor jutnának be a víztestekbe, ha már elkezdtek lebomlani a talajban. A potenciális kockázatok további korlátozása érdekében címkézési követelményt kell megállapítani, figyelmeztetve a végfelhasználókat arra, hogy ne használják a terméket a felszíni víztestek közelében, és hogy a műtrágyák használatára vonatkozó nemzeti intézkedésekkel összhangban tartsanak fenn védősávokat. Ilyen szabályok hiányában be kell tartani a 3 m-es minimális védősávot. Emellett a víztestekbe történő kimosódás elkerülése és a talajban történő biológiai lebomlás elősegítése érdekében a talajtakaró fóliák címkéjének tartalmaznia kell egy arra vonatkozó utasítást is, hogy a terméket a funkcionalitási időszak után bele kell dolgozni a talajba.

(8) Az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében rögzíteni kell a biológiai lebonthatósági kritériumoknak való megfelelést igazoló vizsgálati módszereket. Ezeket a vizsgálati módszereket európai vagy nemzetközi szabványok határozzák meg, így megbízhatóak és megismételhetők.

(9) A 9. összetevő-kategóriába már felvett polimereknek meg kell felelniük a növénynövekedési akut toxicitási vizsgálat, a földigiliszták akut toxicitási vizsgálata és a talaj mikroorganizmusaival való nitrifikációgátlási vizsgálat során. Az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosítása érdekében ugyanezeket a vizsgálatokat kell alkalmazni a talajtakaró fóliákban lévő polimerekre is. Emellett, mivel a talajtakaró fóliákat a 9. összetevő-kategóriába tartozó többi polimerhez képest nagyobb mennyiségben használják, a talajtakaró fóliákat alkotó polimereknek is át kell esniük a földigiliszták krónikus toxicitási vizsgálatán.

(10) Az (EU) 2019/1009 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2019/1009 rendelet a következőképpen módosul:

1. A II. melléklet e rendelet I. mellékletének megfelelően módosul.

2. A III. melléklet e rendelet II. mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. július 23-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

I. MELLÉKLET

Az (EU) 2019/1009 rendelet II. mellékletének II. részének „9. ÖSSZETEVŐ-KATEGÓRIA: A TÁPANYAGPOLIMEREKTŐL ELTÉRŐ POLIMEREK” szakasza a következőképpen módosul:

1. A szöveg a következő 1a. ponttal egészül ki:

„1a. A 3. funkció szerinti termékkategóriába tartozó uniós termésnövelő anyagok talajtakaró fóliák formájában tartalmazhatnak polimert.”

2. A szöveg a következő 2a. ponttal egészül ki:

„2a. Az 1a. pontban említett talajtakaró fóliában lévő polimernek meg kell felelnie az e melléklet 2. függelékében meghatározott biológiai lebonthatósági kritériumoknak.”

3. A 3. pontban a bevezető szöveg helyébe a következő szöveg lép:

„Az 1. pont a) és b) alpontjában, valamint az 1a. pontban említett uniós termésnövelő anyag felhasználásának észszerűen előrelátható körülményei között sem a polimer, sem a bomlási melléktermékei nem lehetnek összességében káros hatással az állatok vagy a növények egészségére vagy a környezetre. Az 1. pont a) és b) alpontjában, valamint az 1a. pontban említett polimereknek meg kell felelniük a növénynövekedési akut toxicitási vizsgálat, a földigiliszták akut toxicitási vizsgálata és a talaj mikroorganizmusaival való nitrifikációgátlási vizsgálat során, a következők szerint:”.

4. A szöveg a következő 4. ponttal egészül ki:

„4. Az 1a. pontban említett polimernek meg kell felelnie a földigiliszták krónikus toxicitási vizsgálata során oly módon, hogy:

a) egy 28 napos inkubációs időszakot követően a vizsgált anyagnak kitett talajban megfigyelt pusztulás és az életben maradó kifejlett földigiliszták biomasszája nem különbözhet 10 %-nál nagyobb arányban a vizsgált anyagnak ki nem tett megfelelő trágyázatlan talajban megfigyelttől;

b) egy 56 napos inkubációs időszakot követően a földigiliszták akut toxicitási vizsgálatában a vizsgált anyagnak kitett talajban megfigyelt utódok száma nem különbözhet 10 %-nál nagyobb arányban a vizsgált anyagnak ki nem tett megfelelő trágyázatlan talajban megfigyelttől.

Az eredmény csak akkor tekinthető érvényesnek, ha a kontrolltalajban (azaz a trágyázatlan talajban):

a) egy 28 napos inkubációs időszakot követően a kifejlett egyedek megfigyelt halálozási aránya nem haladja meg a 10 %-ot;

b) egy 56 napos inkubációs időszakot követően minden ismétlésben (amely 10 kifejlett egyedet tartalmaz) legalább 30 utódot kell reprodukálni; és

c) a reprodukció relatív szórása nem haladhatja meg a 30 %-ot.”

5. A melléklet a következő 2. függelékkel egészül ki:

„2. függelék

A 9. összetevő-kategória 1a. pontjában említett, talajtakaró fóliákhoz használt polimerek biológiai lebonthatóságára vonatkozó kritériumok

1. A 9. összetevő-kategória 1a. pontjában említett, talajtakaró fóliákban lévő polimerek biológiai lebonthatóságát a következő két környezeti elemben kell igazolni:

a) 1. környezeti elem: talaj;

b) 2. környezeti elem: édesvíz, torkolati víz vagy tengervíz vagy víz/üledék határfelülete;

2. A polimernek a következőket kell elérnie:

a) az 1. környezeti elemben:

1. legalább 90 %-os végleges lebomlás a referenciaanyag lebomlásához képest a következő időtartam alatt: 24 hónap plusz a terméknek a címkén feltüntetett funkcionalitási időszaka; vagy

2. legalább 90 %-os mineralizáció a felszabadult CO_2 tekintetében a következő időtartam alatt: legfeljebb 24 hónap plusz a terméknek a címkén feltüntetett funkcionalitási időszaka;

b) a 2. környezeti elemben:

1. legalább 30 %-os végleges lebomlás a referenciaanyag 12 hónap alatti lebomlásához képest; vagy

2. legalább 90 %-os végleges lebomlás a referenciaanyag lebomlásához képest a következő időtartam alatt: 24 hónap plusz a terméknek a címkén feltüntetett funkcionalitási időszaka.

3. A 2. pont a) alpontjában foglalt biológiai lebonthatósági kritériumok igazolására a következő vizsgálati módszerek egyikét kell alkalmazni:

a) EN ISO 17556:2019. Műanyagok. A teljes aerob biológiai lebonthatóság meghatározása a talajban az oxigénigény respirométeres mérésével vagy a felszabadult szén-dioxid mennyiségének mérésével;

b) ISO/CD 23517:2021. Műanyagok. Biológiailag lebomló talajtakaró fóliák mezőgazdasági és kertészeti célokra;

c) ASTM D5988-96:2018. Szabványos vizsgálati módszer a műanyagok talajban történő aerob lebomlásának meghatározására.

4. Ha 25 °C és 37 °C között nincs fázisátmenet (üvegesedés vagy olvadás), a 3. pont a), b) és c) alpontja szerinti vizsgálat során a hőmérséklet 37 °C-ra állítható.

Ez esetben a 2. pont a) alpontjában szereplő vonatkozó kritériumot bizonyítottnak kell tekinteni, ha a polimer eléri a következőket:

a) legalább 45 %-os végső lebonthatóság vagy mineralizáció 10 hónapon belül a 2. pont a) alpontjában említettek szerint egy 25 °C-on végzett külön vizsgálat keretében, amely során a lebomlást vagy mineralizációt elő kell mozdítani, és a platófázist nem szabad elérni, kivéve, ha a lebomlás vagy a mineralizáció legalább 90 %-os; és

b) az alábbi kritériumok egyike:

i. legalább 90 %-os végleges lebomlás a referenciaanyag lebomlásához képest a következő időtartam alatt: 10 hónap plusz a terméknek a címkén feltüntetett funkcionalitási időszaka; vagy

ii. legalább 90 %-os mineralizáció a felszabadult CO_2 tekintetében a következő időtartam alatt: legfeljebb 10 hónap plusz a terméknek a címkén feltüntetett funkcionalitási időszaka.

5. A 2. pont b) alpontjában foglalt biológiai lebonthatósági kritériumok igazolására a következő vizsgálati módszerek egyikét kell alkalmazni:

a) EN/ISO 14851:2019. A műanyagok vizes közegben való teljes aerob biológiai lebomlásának meghatározása. Az oxigénszükséglet zárt respirométerben való mérésén alapuló módszer;

b) EN/ISO 14852:2021. A műanyagok vizes közegben való teljes aerob biológiai lebomlásának meghatározása. Módszer a felszabadult szén-dioxid elemzésével;

c) ASTM D6691:2018. Szabványos vizsgálati módszer a műanyagok tengeri környezetben való aerob bomlásának meghatározására egy meghatározott mikrobiális konzorcium vagy természetes tengervíz-inokulum segítségével;

d) EN/ISO 19679:2020. Műanyagok. A nem lebegő műanyagok aerob biológiai lebomlásának meghatározása tengervíz/üledék határfelületén. Módszer a felszabadult szén-dioxid elemzésével;

e) EN/ISO 18830:2017. Műanyagok. A nem lebegő műanyagok aerob biológiai lebomlásának meghatározása tengervíz/homokos üledék határfelületén. Az oxigénigény mérési módszere zárt respirométerben.

6. A polimerek az alábbi formák bármelyikében vizsgálhatók:

a) a forgalomba hozott fólia formájában;

b) az őrölt film porított formájában.

7. Referenciaanyagként a következő anyagok használhatók:

   a) pozitív kontrollok: biológiailag lebomló anyagok, például mikrokristályos cellulózpor, hamumentes cellulózszűrők vagy poli-β-hidroxibutirát.

   b) negatív kontrollok: biológiailag nem lebomló polimerek, mint például polietilén vagy polisztirol.”

II. MELLÉKLET

Az (EU) 2019/1009 rendelet III. melléklete I. részének 1. pontja a következő fa) ponttal egészül ki:

„fa) a 3. funkció szerinti termékkategóriába tartozó, a II. melléklet II. részének 9. összetevő-kategóriájának 1a. pontjában említett polimert tartalmazó termékek esetében:

a) a felhasználást követő azon időszak, amely alatt a talajjavító anyag betölti funkcióját („funkcionalitási időszak”), mely időszak nem lehet hosszabb az e pont d) alpontjában említett használati útmutatóban meghatározottak szerinti, két alkalmazás közötti időszaknál;

b) utasítás arra vonatkozóan, hogy a terméket a vonatkozó nemzeti szabályok szerint a termésnövelő anyagok tekintetében előírt védősávokkal összhangban alkalmazzák, vagy ilyen szabályok hiányában a terméket bármely felszíni víztesttől legalább 3 méterre alkalmazzák;

c) utasítás a talajtakaró fóliák kezelésére vonatkozó nemzeti intézkedések követésére azok funkcionalitási időszakát követően, vagy ilyen intézkedések hiányában a terméknek a funkcionalitási időszakát követően a talajba történő bedolgozására és elfedésére;”.